

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoP/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414200335
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8414200335.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove vo veci starostlivosti súdu o mal. O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. X, G., zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. U. XXX, zastúpený JUDr. Pavlom Zavackým, advokátom, Hradné námestie č. 29, Kežmarok a matky Bc. F. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. X, G., o námietke zaujatosti voči zamestnancom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie súdu prvého stupňa a v r a c i a vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd skonštatoval, že nemá právomoc, konanie o námietke zaujatosti voči všetkým zamestnancom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok zastavil a postúpil vec Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že matka dieťaťa dňa 14.04.2014 podala námietku zaujatosti proti kolíznemu opatrovníkovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, a to voči všetkým jeho zamestnancom, pretože v novembri 2013 jej zamestnankyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok O. A. pomohla spísať návrh na vydanie predbežného opatrenia. Z tohto stretnutia mala matka dieťaťa dobrý pocit. Všetko sa zmenilo neskôr, keď od februára 2014 pri stretnutiach kolízna opatrovníčka O. A. na ňu tlačila, aby umožnila styk otca s dieťaťom a vyhrážala sa jej, že dieťa pôjde do ústavu. Matka dieťaťa zo strachu pred vyhrážkami napokon súhlasila so stykom medzi otcom a dieťaťom. Nátlak a neférové konanie zo strany pracovníčky O. A. vyvrcholilo dňa 05.04.2014 keď táto jej uviedla, že nemá do veci viac vŕtať a má byť rada, že má výživné 50 Eur a nie len 27 Eur. Matka dieťaťa jej zároveň oznámila, že po stretnutí dieťaťa s otcom dňa 04.04.2014 dieťa bolo dehydrované a bolo ohrozené na živote a zdraví. Tento problém však neriešila. Žiadala, aby kolíznym opatrovníkom mal. dieťaťa bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade.

Prvostupňový súd skonštatoval, že na daný právny vzťah je potrebné aplikovať Zákon o správnom konaní, pretože Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je správny orgán, konkrétne orgán miestnej štátnej správy. Podľa ustanovení § 10, § 11, § 9, § 12 ods. 1 Správneho poriadku vyplýva, že o námietke zaujatosti voči zamestnancom správneho orgánu rozhoduje ten správny orgán, ktorému boli dôvody vylúčenia oznámené. Podľa § 10 Správneho poriadku, účastník konania oznámi správne orgánu skutočnosti nasvedčujúce vylúčenie zamestnanca správneho orgánu, len čo sa o nich dozvie. Preto o námietke zaujatosti voči zamestnancom správneho orgánu nerozhoduje súd, ale samotný správny orgán, pričom námietka zaujatosti má charakter podania, ktoré musí spĺňať náležitosti podľa § 19 Správneho poriadku. Keďže prvostupňový súd nemá právomoc vec prejednať a rozhodnúť, čo predstavuje neodstrániteľnú procesnú podmienku, konanie zastavil v súlade s ustanovením § 103 a § 104 O.s.p. Podľa ustanovenia § 104 O.s.p. postúpil vec príslušnému správne orgánu a to Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, na rozhodnutie o vznesenej námietke.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok ako kolízny opatrovník mal. dieťaťa. Namietal, že v prejednávanej veci sa stal kolíznym opatrovníkom mal. dieťaťa, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.02.2014. Prvostupňový súd nesprávne posudzoval námietky matky mal. dieťaťa na vylúčenie kolízneho opatrovníka, keď mal konať v intenciách ustanoveniach § 29 ods. 1 až 4 O.s.p. a § 31a O.s.p., kde úkon matky bolo potrebné vykladať tak, že žiada zrušiť pôvodné uznesenie zo dňa 30.01.2014 o ustanovení kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa a ustanoviť nového kolízneho opatrovníka. Na daný právny vzťah nie je možné aplikovať Zákon o správnom konaní, pretože v danom prípade Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nie je správnym orgánom, ale orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý ako súdom ustanovený kolízny opatrovník nerozhoduje podľa zákona č. 71/1967 zb. o správnom konaní a nie je preto oprávnený rozhodnúť ani o námietke zaujatosti. Takéto rozhodnutie prináleží jedine súdu.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1,2 O.s.p. a zistil, že odvolanie kolízneho opatrovníka je dôvodné.

Z obsahu spisu súdu prvého stupňa vyplýva, že prvostupňový súd uznesením č.k. 5P/16/2014 - 9 zo dňa 30.01.2014 ustanovil za opatrovníka pre mal. O. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., R. X Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na zastupovanie dieťaťa v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 31 ods. 2 Zákona o rodine.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje mal. dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a mal. dieťaťom, alebo medzi mal. deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom. V takom prípade súd ustanoví mal. dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní, alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len kolízny opatrovník).

Ustanovenie § 31 ods. 2 O.s.p. stanovuje podmienky, za ktorých je vylúčené, aby rodičia ako zákonný zástupcovia zastupovali svoje mal. deti. V danom prípade je toto zákonné ustanovenie aplikovateľné v občianskom súdnom konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Kolízny opatrovník sa stáva zástupcom mal. dieťaťa. Ustanovenie § 31 Zákona o rodine však neustanovuje výpočet osôb, ktoré by mohli byť do funkcie kolízneho opatrovníka ustanovené. Spravidla kolíznym opatrovníkom je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Priamo z ustanovenia § 73 ods. 2 písm. b) bod 2 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately do pôsobnosti tohto úradu zahŕňa aj výkon funkcie kolízneho opatrovníka podľa § 31 Zákona o rodine.

Podľa § 29 ods. 1 O.s.p. ak nie je zastúpený ten, kto nemôže pred súdom samostatne konať, súd ustanoví mu opatrovníka, ak je tu nebezpečenstvo z omeškania. Rovnako sa postupuje, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Práve osobitný predpis ustanovenie § 31 Zákona o rodine odkazuje na ustanovenie § 29 O.s.p., ktoré ustanovenie sa používa pri zastúpení mal. dieťaťa v konaní o rodičovských právach a povinnostiach, kedy dieťaťu sa ustanovuje tzv. kolízny opatrovník.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok si plnil funkciu kolízneho opatrovníka v súlade s osobitným predpisom a to v súlade so Zákom o rodine, avšak matka mal. dieťaťa kolízneho opatrovníka pre pocit zaujatosti namietala vo svojich podaniach z č.l. 49, 80,81 súdneho spisu.

Podľa § 41 ods. 2 O.s.p. každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Z obsahu úkonu matky maloletého dieťaťa je možné jednoznačne vyvodit', že podľa jej názoru ustanovený kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku náležitým spôsobom nerieši jej problém a chce ustanoviť nového kolízneho opatrovníka.

Vzhľadom na to, že Občiansky súdny poriadok obsahuje špeciálne ustanovenie, ktoré je potrebné na daný vzťah aplikovať, a to § 31a ods. 2 podľa ktorého súdu zruší uznesenie a ustanovení opatrovníka, ak na jeho strane existujú dôvody nezlučiteľné s ich ustanovením, prvostupňový súd sa mal týmto zákonným ustanovením riadiť a vyhodnotiť, či popísané dôvody v podaní matky maloletého dieťaťa sú také, že sú nezlučiteľné s funkciou vyplývajúcou z § 32 ods. 2 Zákona o rodine a o podaní matky rozhodnúť buď ustanovením iného kolízneho opatrovníka alebo zamietnutím návrhu na ustanovenie iného kolízneho opatrovníka.

Keďže prvostupňový súd týmto spôsobom nepostupoval, bolo potrebné napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p.

Úlohou prvostupňového súdu bude zistiť, či na strane Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok existujú dôvody nezlučiteľné s ich ustanovením za kolízneho opatrovníka pre mal. O. P., ktoré dôvody musí preukázať matka mal. dieťaťa. Následne o návrhu na ustanovenie iného kolízneho opatrovníka (zrušenie uznesenia z č.l. 9 a ustanovenie iného opatrovníka, alebo zamietnutie návrhu rozhodne o návrhu matky mal. dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.